

DEBAT

DUURZAAMHEID ALS LEIDRAAD VOOR INNOVATIE

KUNSTSTOFFENINDUSTRIE

Flanders' PlasticVision heeft via haar competentiepool en het technologiecentrum Vlaams Kunststofcentrum een goed beeld van wat er leeft in de kunststof- en rubberverwerkende industrie.

Dit leidt tot de vaststelling dat er binnen die industrie vandaag nood is aan ondersteuning over het vlak van de verwerking van biogebaseerde kunststoffen, recyclage van kunststoffen en het leveren van producten met extra functionaliteiten. De verwerking van standaard plastics die geproduceerd worden uit hernieuwbare materialen in plaats van aardolie, levert op zich geen extra moeilijkheden op. De kunststoffen gebaseerd op hernieuwbare bronnen daarentegen zijn veel kritischer. Enkele van deze kunststoffen hebben vandaag al hun toepassing gevonden in composteerbare verpakkingen, maar veelal zijn ze echter minder stabiel tijdens het verwerkingsproces en is bijsturing van diverse parameters noodzakelijk. In Vlaanderen is heel wat kennis opgebouwd bij de diverse associaties en technologiecentra om de bedrijven hierbij te ondersteunen. Het feit dat België wereldleider is in de verwerking van kunststoffen (in kg per inwoner) is hier natuurlijk niet vreemd aan. Blijvende aandacht voor O&O (onderzoek en ontwikkeling) is noodzakelijk en dit wordt

Jan Geeraert
Algemeen directeur Flanders' PlasticVision

duidelijk uit het groot aantal projecten dat ook op dit vlak nog iedere dag geïnitieerd wordt.

Cross-sectorale samenwerking
België behoort tot de top wat betreft hergebruik van kunststoffen. Het herverwerken van eigen productieafval is standaard practice, de verwerking van post consumer afval is minder evident. De grootste uitdaging bestaat erin een constante kwaliteit van recycleat als grondstofstromen te genereren en dit start al vanaf de afvalophaling. Betere scheiding aan de bron en optimalisatie van de scheidingstechnieken moeten er toe leiden dat nagenoeg zuivere grondstoffen bekomen worden. Via het toevoegen van additieven worden ook de verwerking en de producteigenschappen verder geoptimaliseerd.

Het is hoog tijd om de krachten te bundelen en de versnippering tegen te gaan, zowel wat betreft onderzoek, ontwikkeling als ondersteuning van de industrie

Ook op het vlak van recyclage zijn bij de diverse kennisinstellingen in Vlaanderen heel wat competenties aanwezig. Hierbij is recent ook meer en meer aandacht voor cross-sectorale samenwerking tussen instellingen ten dienste van de kunststof- en de textielindustrie aangezien de problematieken heel gelijklopend zijn.

Levensduur

Kunststoffen hebben vaak een langere levensduur dan het artikel waaruit ze gemaakt zijn. Het toevoegen van een extra functionaliteit kan bijdragen aan de duurzaamheid van een kunststofproduct in de zin van een langere gebruiksduur. Een voorbeeld hiervan zijn coatings die de kunststof beschermen tegen omgevingsfactoren en die degradatiefenomenen zoals cracking, verkleuring en krasvorming tegengaan. Recente projecten tussen kennisinstellingen en bedrijven uit de sector konden op heel wat bijval rekenen.

"Toch is er nog werk aan de winkel", zegt Jan Geeraert, algemeen directeur van Flanders' PlasticVision. "De kunststof- en rubberverwerkende industrie heeft het als typische KMO-sector niet gemakkelijk om toegang te krijgen tot heel verspreid aanwezige kennis en deze succesvol te implementeren. Het is dus hoog tijd om de krachten te bundelen en de versnippering tegen te gaan, zowel wat betreft onderzoek, ontwikkeling als ondersteuning van de industrie. Daarbij is samenwerking in regionale clusters van kennispartners een trend die de industrie hoopvol stemt en ten oorsprong van onze buurlanden. Alleen zo zal innovatie tot valorisatie kunnen leiden."

TEXTIELSECTOR

Door innovatief technisch textiel te ontwikkelen en duurzaamheid ernstig te nemen, blijft de Belgische textielsector zeer sterk staan ondanks de toenemende mondialisering en concurrentie.

In 1987 besliste het Belgische parlement om voor de belangrijkste industriële sectoren (bouw, metaal, textiel...) 'collectieve centra' zoals het WTCB, Siris en Centexbel op te richten. Deze sectorale kenniscentra moesten via technologisch onderzoek, normalisatie en gericht advies rond productiviteit de naoorlogse industrie opnieuw stimuleren en dynamiseren. Dankzij deze collectieve acties en het nationale textielplan in de jaren 80 kon België uitgroeien tot de grootste Europese tapijtproducent en werden tal van Vlaamse textielbedrijven wereldspelers.

Mondialisering

Ondanks de toenemende mondialisering van de industrie en de daarmee verbonden concurrentie, staat de Belgische textielmarkt nog steeds zeer sterk", zegt Bob Vander Beke van Centexbel. "De textielsector stelt nog altijd meer dan 25.000 mensen tewerk, realiseert een omzet van meer dan 7 miljard euro en heeft een exportratio van meer dan 80%. Door innovatief technisch textiel te ontwikkelen en duurzaamheid heel ernstig te nemen, blijven de Belgische textielbedrijven met succes inspelen op de nieuwe maatschappelijke uitdagingen.

De Belgische textielondernemingen blijven met succes inspelen op de nieuwe maatschappelijke uitdagingen

Technisch textiel is een sterk en flexibel materiaal en heeft een licht gewicht. Het kan daardoor gemakkelijk toegepast worden in zeer uiteenlopende sectoren zoals geotextiel, bouw, landbouw en veiligheid."

Duurzaamheid

Heel wat Belgische textielproducten krijgen hun innovatief karakter dankzij het gebruik van nieuwe (bio) polymeren en/of chemische (nano-)additieven in vezel, coatings en composieten. Bij coatings en composieten wordt een mengsel van chemische stoffen toegevoegd aan het textielproduct, waardoor het product sterker wordt. Tijdens dit chemische proces moet uiteraard steeds rekening gehouden worden met enkele duurzaamheidsaspecten: cradle-to-cradle - waarbij gebruikte materialen opnieuw worden ingezet voor andere producten - detoxificatie, recyclebaarheid en biologische afbreekbaarheid. Kennis- en innovatiecentra, zoals Centexbel,

betekenen in die context een meerwaarde voor de textielindustrie. Zij ondersteunen deze bedrijven onder meer door de roadmap rond het FISCH-programma 'polycycle' te helpen uitschrijven en op die manier enkele interessante innovatiepistes aan te reiken met betrekking tot het recycleren van polymeren.

Netwerking en samenwerking

Een succesvolle ontwikkeling en commercialisering van innovatieve producten veronderstelt niet alleen een uitgebreide kennis van materialen, technologische processen, markten en normen, maar ook een sector- en grensoverschrijdende netwerking en samenwerking. Ook op deze vlakken maken kennis- en dienstencentra het verschil. Door deel te nemen aan (Europese) onderzoek kunnen zij hun kennis en expertise actualiseren en uitbreiden. Vander Beke: "Dankzij gerichte investeringen worden de verschillende laboratoria (chemie, fysica, microbiologie en brandlab) up-to-date gehouden, wat die zijn noodzakelijk om aan snelle en betrouwbare dienstverlening aan te bieden op het vlak van testen en analyses, probleemoplossing, productcertificatie, productontwikkeling, procesoptimalisatie, ... Door regionale en Europese samenwerkingsverbanden op te starten en te dynamiseren met andere (sectorale) kenniscentra worden de textielondernemingen maximaal betrokken bij de nieuwe Fabrieken van de Toekomst."

Bob Vander Beke
Director sales & marketing Centexbel